

Uredništvo - upravna Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001 - 4004
Mesečna naročnina 18 lit. za inozemstvo 31-50 lit.
Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate
Izključna pooblaščenka za domače in inozemske oglase: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano

SLOVENE

AVGUST - 1943

29

NEDELJA

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano

Vivace attività aerea

26 velivoli nemici abbattuti nelle diverse zone d'operazioni

Comando Supremo, Bollettino di Guerra Nr. 1190:
Nostre motorizzate operanti lungo le coste calabre abbatterono negli ultimi giorni nove aerei nemici; un'altro veniva distrutto da unità navali.
Formazioni avversarie hanno bombardato Sulmona, Catanzaro ed alcune località della Campania, causando danni notevoli a Salerno.

Živahno letalsko delovanje

Na različnih vojnih področjih je bilo sestreljenih 26 letal

Vrhovno poveljstvo, vojno poročilo št. 1190:
Naši motorni splavi so zadnje dni ob kalabrijski obali sestrelili devet sovražnih letal, Neko drugo letalo so uničili pomorske edince.
Nasprotno skupine so bombardirale Sulmona, Catanzaro in nekatere

Angleži kršijo načelo o neodvisnosti narodov

Ankara, 28. avg. as. Zlasti iz Kaira prihajajo poročila, kako angleški agenti vsak dan povečujejo separatistično gonjo na Siciliji. Izmisli so si načrt za ustanovitev unije vseh otokov Sredozemskega morja in jo opravčujejo z rasnimi motivi. Agenti širijo naziranje, da so za prebivalstvo teh otokov najvažnejše arijsko normanske narodnostne značilnosti, ki nimajo nič skupnega z romanstvom italijanskega ljudstva. Pravijo, da obstajajo razlike v vsakdanjem življenju kakor tudi na jezikovnem področju. Del predlagane unije naj bi bili predvsem Sicilija in Malta kakor tudi otoka Pantellerija in Lampedusa. Sardinija in Jonski otoki s Krfom vred naj bi se pridružili pozneje. Na ta način naj bi se - seveda pod angleško oblastjo - ustanovila prečna zavora v Sredozemlju. Namen vključiti v to zvezo tudi Jonske otoke je povzročil veliko presenečenje in zaskrbljenost v Atenah, ker se boje, da bi v primeru zmage sovražnega bloka

Kralj Boris nevarno zbolel

Sofija, 28. avgusta. as. Izdali so naslednje uradno poročilo o zdravju bolgarskega kralja Borisa:
»Kraljeva palača, 27. avgusta: Pred nekaj dnevi je kralj nenadoma obolel. Bolezen, ki je bila splošna prav nevarna zaradi sprememb njegovega stanja, je zdravniški svet ob pravem času in z gotovostjo dognal. Danes se mu je zdravje nekoliko okrepilo, tako da je -- zdaj moramo reči, da je nevarnost premagana, če ne bodo nastopili kakšni zapletki.«
Poročilo je podpisal kraljevi dvorni zdravnik doktor Daskalov.

Sofija, 28. avgusta. as. Vest o hudi kraljevi bolezni je po vsej Bolgariji vzbudila toplo sočustvovanje, toliko bolj, ker niti v ministrskih krogih o nenadnem in nevarnem kraljevem zdravstvenem stanju niso prav nič vedeli. Listi, ki so razširili vest, zdaj z velikimi naslovi ter debatami in izjavami objavljajo uradna poročila. Odredili so v vseh cerkvah po Bolgariji molitve za vladarja.

Sofija, 28. avg. as. Današnje uradno poročilo o bolezni kralja Borisa pravi, da pomeni ni prišlo do nikake spremembe. Iz vseh pokrajin in ozemelj, ki so se znova povrnila k bolgarski narodni skupnosti, pa prihajajo poročila o izključno verskih opravilih po vseh cerkvah in samostanih vseh pokrajin, po katerih prosijo Boga za rešitev in ozdravljenje kralja. -- Največje versko opravilo je opravil bolgarski metropolit v baziliki Aleksandra Nevskega ob navzočnosti predsednika vlade, članov vlade, bivših ministrskih predsednikov, bivših ministrov, poslanecov, političnih osebnosti, zastopnikov kulture in umetnosti, častnikov

Prometni minister obiskal Milano

Milano, 28. avg. as. Včeraj je bil v Milano prometni minister, ki so ga sprejeli prefekt, okrajni železniški ravnatelj ter generalni ravnatelj inspektorata za civilno motorizacijo. Obiskal je glavne železniške naprave v mestu in se preprčil o njihovem delovanju. Nato se je Ekse. Amoro podal v pošto palačo, kjer je z generalnim ravnateljem pošte in telegrafa Pensionom obiskal razne urade in si ogledal njihovo delovanje. Minister je nato sklical mestne oblasti na prefekturo, kjer so preučili položaj transporta v mestu in pokrajini s posebnim ozirom na železniški in tramvajski promet. Minister je nato odpotoval v Torino.

Čiščenje v Bosni

Zagreb, 28. avg. as. Od konca julija je v vzhodnem delu Bosne ter zahodno in južno od železniške proge v Sarajevu v teku velika očistovalna akcija nemških čet proti razpršenim tolpom banditov, ki so nekaj časa vršili sabotaže. Te oddelke so kaj kmalu zapazili in jih učinkovito napadli. Boji so bili posebno hudi v goratih in pa gozdnatih pokrajinah. Brez ozira na težavnost ozemlja so bile zadane banditne krave izgube. Drugi del vzhodne Bosne so bili očisti v normalizirani. Prebivalstvo je bilo osvobodeno nasilja partizanskih tolp ter se je lahko vrnilo v svoje kraje ter so posvetili pospravljanju poljskih pridevkov.

Hudi boji na vzhodu se nadaljujejo

V Sredozemskem morju je nemška podmornica potopila križarko razreda »Aurora« Pri napadu na Nürnberg je bilo uničenih 60 angleških letal

Hitlerjev glavni stan, 28. avg. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:
Na fronti ob Miusu na področju okrog Harkova in jugozapadno od Orla so bile tudi včeraj naše čete zapletene v težke obrambne boje s premočnimi sovjetskimi pehotnimi in oklepni silami. Sovražnik je imel ponovno hude izgube. Uničenih je bilo 161 oklepnih voz. Z energičnimi protisilami so bili nekateri sovražniški oddelki, ki so prodrli, odrezani in obkoljeni.
Letalstvo je na fronti ob Miusu, zapadno od Harkova in na področju jugozapadno od Orla napadalo sovražne oklepne oddelke, pehoto in dovodne kolone. V dnevih 26. in 27. avgusta so lovski oddelki sestrelili 104 sovjetska letala.
V hudih bojih jugozapadno od Vjazme se je posebno odlikovala 20. oklepna grenadirski divizija iz Hamburga.
V noči na 27. avgust so težka nemška bojna letala napadla zbirališča ladij v pristaniškem področju Alžira ter z bombami vseh velikosti zadela eno bojno ladijo in 7 prevoznih parnikov. Nad južno Italijo so nemški lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 8 sovražnih letal.
Nemška podmornica je potopila v

Sredozemskem morju močno varovano angleško križarko razreda »Aurora«, druga podmornica pa je s torpednim zadetkom močno poškodovala nadaljnjo križarko.
Zapadno od rta Finistere je bila v sovražniškem pomorskem oddelku zažgana ena križarka, medtem ko je en rušilec po zadetku iz torpeda eksplodiral in se potopil.
Pri dnevnih poletih angleško-ameriških letalskih oddelkov nad obalnim področjem sasednega zapadnega ozemlja, je bilo sestreljenih 15 sovražnih letal.
Teroristični napad močnih angleških oddelkov bombnikov na mesto Nürn-

berg je preteklo noč povzročil izgube med prebivalstvom ter težka razdejavanja v stanovanjskih predelih, na cerkvah, bolnišnicah in dragocenih kulturno-zgodovinskih poslopjih. Po dosedanjih ugotovitvah so letalski obrambni oddelki uničili 60 napadajočih bombnikov.
Bern, 28. avg. as. Pri poročilih o položaju na vzhodnem bojišču tudi ameriške agencije priznavajo, da je naletela sovjetska poletna ofenziva na trdno nemško obrambo. Prožna nemška obramba ter popolna organizacija in pripravljenost nemških čet sta preprečili ruske sanje o dokončnem razbitju nemške razvrstitve.

Pred revolucijo v letalskem vojskovanju?

Berlin, 28. avg. as. »Börsen Zeitung« obravnava izjavo angleškega letalskega kritika Olivera Stewanda v listu »Evening News«, ki pravi, da ni izključeno, da bo kakšna nova nemška iznajdba utegnila omrtvititi moč angleško-ameriškega letalstva. Ta izjava ni le priznanje sposobnosti in delavnosti nemškega ljudstva, marveč izpričuje tudi duševno stanje očetov številnih zločinov v škodo evropskega civilnega prebivalstva. V Nemčiji -- piše berlinski list -- nimamo vzroka zanikati takšno napoved, pač pa nasprotno vemo, da dogodki ne morejo drugače potekati, kajti le brezpozojna zmaga je lahko zaključek sedanega spopada. Revolucija, ki bo nastala v letalski vojni, bo presenetljiva, njena naravna razlaga je v dejstvu, da so si naložili angleški voditelji s privoljenjem angleškega ljudstva neodpustljivo krivdo, ki sili Nemčijo, da stori vse, kar je v njeni moči, za trajno onemogočenje zločinskih sredstev angleškega terorizma. Zaenkrat -- zaključuje list -- se Angleži izgubljajo v pesniških domnevah, toda prišli bodo dnevi, ko se bo njihov strah spreminil v kruto reanico.

Vsi so nezadovoljni s Quebecom

Stockholm, 28. avg. as. Londonski dopisnik lista »Dagens Niheter« poroča, da so v Londonu po konferenci v Quebecu vedno bolj prepričani o nezadostnosti formule o »brezpogojni kapitulaciji«, ki jo je treba spremeniti. Različni listi, med njimi tudi »Times« ter angleška revija »Economist« danes s precej tehtnimi besedami izražajo bojazen vsled pomankanja sporazuma med anglosakskimi zavezniki in Rusi. Težko se je izogniti zaključku -- piše »Economist« -- da se je zadnje mesece zavezništvo med vzhodom in zahodom poslabšalo. Mnogi znaki jasno kažejo, da Rusija neče skupno prispevati k miru in k povojni obnovi. Tak ruski umik utegne imeti enake katastrofalne posledice, kakor jih je imel ameriški izolacionizem v poprejšnji vojni. To bi bilo po drugi strani škodljivo tudi za Rusijo samo, dodaja list, ker bi posledično takega ruskega izoliranja ne mogla biti drugo, kakor nova vojna. Tak katastrofalni razvoj je treba na vsak način preprečiti in bilo bi svetovati, naj bi Eden in kak ameriški državnik istega ranga odšla v Moskvo in razložila Stalinu sklepe, sprejete na konferenci v Quebecu. Vredno je omeniti, da tudi v Londonu ne smatrajo konference v Quebecu za končane. Londonski krogi so vedno bolj prepričani, da pomeni premestitev Moutbattena odložitve vora na zahodnem evropske obale na daljšo bodočnost in je verjetneje, da bo prišlo do večjih nastopov neke na Daljnem vzhodu.

Dr. Göbbels o vojni in narodni svobodi

Berlin, 28. avg. V vojni gre konec koncev vedno za svobodo, piše dr. Göbbels v tedniku »Das Reich«. Ohraniti in zagotoviti svobodo narodu je najvišji cilj politike in vojaške umetnosti, kajti svoboda je korenina narodnega življenja. Vse drugo se da nadomestiti, samo svoboda ne. Njena izguba izključuje možnost za nadaljevanje narodne zgodovine takega naroda.
Pojmovanje svobode je seveda odvisno od značaja tistega, ki sodi o njej. Nemško ljudstvo je na primer novembra 1918 prispelo do orgije svobode, ki je dovela do tolerance s sovražnikom in do napadov na junake vojne in ki jo je bilo pozneje treba plačati z zasluženošnjo v zunanji politiki, kakršne dotlej še ni bilo. Zunanja svoboda takega naroda se mora pridobiti z izvestno omejitvijo na znotraj. Bolj kakor kdaj je to resnično v vojnem času. Vojna je ena sama velika omejitev, ki prizadene vsakega državljanca, včasih celo njegov obstoj, ki ga žrtvuje v blagor skupnosti.
S tveganjem, da postanejo nepriljubljeni, morajo voditelji vojskujoče se države zahtevati vse odpovedi in žrtve, potrebne za doseg zmage, kajti drugače bi bilo zgubljeno vse, tudi udobnost zasebnikov. Nato minister naglašal pomen sedanje vojne za nemški narod, v katerem gre za bodočnost nemškega naroda kot velesile in priznava, da so morala biti ljudstvu nujno naložena težka bremena, toda tudi sovražne vlade so morale naložiti takšna in včasih še hujša bremena svojim državljanom. Od izida te odporne preizkušnje je odvisna usoda vojne.

Italijanski diplomat sprejet pri Petainu

Pariz, 28. avgusta. as. Francoski državni poglavar maršal Petain je včeraj sprejel markiza Cristofora Fracassija, višjegaškega načelnika zastopstva italijanskega poslanika v Parizu.

Posvet med Petainom in Rundstedtom

Vichy, 28. avg. as. Glavni tajnik francoskega državnega poglavarja je sporočil, da sta se maršal Petain in nemški maršal von Rundstedt 27. avgusta sestala blizu Vichyja. V navzočnosti predsednika vlade Lavalja sta se v duhu popolnega medsebojnega soglasja pomenila o raznih vprašanjih.

Madžarski vojni minister obiskal Hitlerja

Budimpešta, 28. avg. as. Poročajo, da je predsednik madžarske vlade Kallay prišel vojnega ministra generala Gombosa, da mu je poročal o nedavnem svojem obisku v Hitlerjevem glavnem stanu. Otem se je pod predsedstvom Kallaya zbrala -- sejo tudi madžarska vlada.

Amerika želi, naj Rusi napadejo Japonsko

Ankara, 28. avg. Turski politični krogi obravnavajo poseben pomen nekaterih angloameriških izjav, izvirajočih iz konference v Quebecu in posebno naglašajo, da se da iz Churchillove in Rooseveltove izjave »da položaj na Tihem morju Angloamerikancem ne dopušča koncentracije vseh sil v Evropi« sklepati, da je to jasen odgovor na ponovne Stalinove zahteve za drugo bojišče v zahodni Evropi. Prav tako zatrjujejo, da »na isti način kakor Rusi zahtevajo odprtje drugega bojišča v Evropi žele Zdržene države, naj bi Rusija s svoje strani odprla drugo bojišče proti Japonski v vzhodni Aziji.«

Isti turški krogi pripominjajo, da je zavezniški namen, premestiti težišče vojne na skrajni vzhod, imel močan odmev v Moskvi in smatrajo, da je odpoklic Litvinova »izraz sovjetske jeze«. Takšen

vtis so dobili turški komentatorji, ko je Stalin poslal v London in Washington diplomate drugega reda. (»Il Piccolo«.)

Spopad med Angleži in Rusi v Iranu

Erzerum, 28. avg. as. Iz Irana so prišla poročila o velikih nasprotjih med poveljstvi sovjetskih in angleških okupacijskih čet. Povzročilo jih je prizadevanje Sovjetske Zveze, ki bi rada razširila svoje vplivno področje. Pri kraju Erincian je prišlo do krvavega spopada med sovjetskimi in angleškimi oddelki. Obe strani sta imeli skupno 400 mrtvih in ranjenih. Spopad se je končal s posredovanjem ameriškega orožništva. Po drugi strani pa je v deželi mnogo uporov in sabotaž. Tako se je izvedelo, da je neki vlak, ki je vozil amrško vojno gradivo v Rusijo, bil uničen, ko je šel preko mostu pri Burugiku. Most je zletel v zrak in vlak je bil uničen. Atentat je verjetno naredilo pleme Kurdev, ki ne more prenašati tuje gospodstva v Iranu.

Še ena sovjetska demonstracija

Stockholm, 27. avg. as. Sovjetska vlada je uradno objavila, da je priznala francoski narodnoosvobodilni od r. Do čim sta Amerika in Anglija priznali isti odbor le pogodino in z nekaterimi pridržki, ga je moskovska vlada »iznala brez pridržkov in formalnosti, iz česar se jasno vidi pravi značaj tega takozvanega francoskega narodnoosvobodilnega odbora.

Doriot na vzhodnem bojišču

Pariz, 28. avg. as. Voditelj francoske ljudske stranke Doriot je zopet odšel na vzhodno bojišče, kjer se nahaja francoska protiboljševiška legija.

Angleška podmornica potopljena

Lizbona, 28. avg. as. Angleška admiraliteta je objavila izgubo podmornice »Travellers« 65 moč posadke in 6 častnikov je zgubilo življenje.

Novi komunistični zločini Voditelj fantovske Katoliške akcije ustreljen

Slična, 27. avgusta.

V hudourni noči od srede na četrtek, 26. t. m., ko je vibrala po stiski dolini strela s silovitimi grmenjem in nalivom, so padli od izdajalskih komunističnih rok strelji, ki so vzeli življenje dvema nadobudnim fantoma: Alojziju Malenšku in Ludviku Markoviču.

V usodni noči sta fanta vedrila in spala v nekem skednju na sluteč, kdo ju zalozuje. Med najhujšim udarjanjem strele so se zločinsko priplazili k njima komunisti. Sosedje

Lojze Malenšek Ludvik Markovič

so sicer slišali neke strele, a niso si mogli misliti, kakšna žaloigra se dokončuje v njih bližini. Po okolnostih se da sklepati, da so ju komunisti zasuli v trdnem spanju. Najprej je dobil usoden strel naravnost v prsi Ludvik Markovič, ki je bil takoj mrtev. Ob streli se je vzdudil z ravnimi rokami. Fantje, a v istem hipu je tudi njega težko zadela. Vendar je še imel toliko moči, da je zavpil: »Jezus, Marija!« in v zaletu skočil s skednja čez ograjo v nadi, da morda ubeži. A razbojnik je bil hitrejši s svojim orožjem. Spustil je hkrati ves naboj, ki mu je zadal smrtno rano.

Obema žrtvama so zločinci pobrali vse, odejo, čevlje s nog, Malenšku tudi suknjico. Vsa stiska dolina tja do Krke je pod vtisom strašnega zločina, da je morala žrtvovati zopet dva svoja najboljša fanta za prenovljenje slovenskega ljudstva.

Najbolj trpko ob tem komunističnem zločinu je, da sta oba nesrečna fanta tuja. Nedomačina — ki sta iskala sapo vsakdanjega kruha pri dobrih ljudeh, pa sta vendar morala pasti.

Oba sta bila v stiski dolini priljubljena povod, posebno pa pri fantih, ki so ju cenili kot najboljša tovariša in prijatelja. Malenšek, doma s Rake na Dolenskem, rojen 21. oktobra 1921, živel s svojimi starši in brati na Muttavi, in Markovič Ludvik iz St. Ruperta, rojen 29. marca 1922, sta takoj ob nastopu vaške straže stopila v število fantov za obrambo verskih in narodnih svetinj. In za to svetlinjo sta zdaj žrtvovala

svoje mlado življenje. Največja izguba za nas je Malenšek, maršalka fanti ga bo bržkone pogrešali, ko je izgubil s njim odkritega prijatelja in anela varuha na potu življenja. Bil je v resnici alata vreden fant, miren, umirjen, dober, nikomur in nikdar ni storil nič zalega, ne v besedi, ne v dejanju. Z navadno ljudskošolsko izobrazbo, a sposoben za dela izobrazbe. Za starše, ki jim je bil vdan, je pač izguba Lojzeta grozna rana, ki jo bodo težko preboleli, saj je bil najstarejši sin in pomočnik pri delu. Naj starše v žalosti tolaži zavest, da je Bog sprejel njihovega dobrega sina kot zadostni žrtve in ga prišel v število mučenecov, ki so prešli kri za vero in Boga.

Največjo vzelo bo pa občutila z Lojzetovo izgubo KA, saj je bil voditelj fantovskega kroga. Že, ko je bil še doma, je hrepenel postati Kristusov apostol. Zato je šel na tečaj KA v Ljubljano. Tam si je nabral veliko načrtov za bodoče delo in življenje. Vstopil je v vaško stražo, ne da prime za morilno orožje, ampak, ker je videl, da ga Bog kliče na delo za fanta. Organiziral je posvetitve dveh vaških straž brezmadežnega Srca Marijinemu. Budil je fante zjutraj za sv. mašo, katere so je tudi sam po možnosti vsak dan udeleževal. Pri obhajilu mizi je bil stalen gost. Pri vsem tem pa ni bil pobožnjaki, sam vase zaprt, ampak vesel med fanti, da so ga vsi odkrito ljubili. Bil je v resnici apostol, kakršnih potrebujemo.

Dobri Lojze in Ludvik, prepričana bodita, da vaju ne bomo nikdar pozabili in da bo med nami gorel zdel valjnega življenja in delu vedno in povsod! Odpoljita se pri Bogu! Vsem okolišnim staršem in domačim pa ključemo: Bog naj vas tolaži!

Še ena žrtev partizanov

Višnja gora, 24. avgusta 1943.

V ponedeljek, 8. avgusta 1943 smo pokopali 23 letnega fanta Franca Jevnikarja iz Spod. Brezovega. Partizani, uničevali našega naroda, so ga v soboto, 7. avgusta 1943 iz zasede pri Trošnjah ustrelili. Šel je s fanti na patrolo, pa je bil edini tako nesrečen, da ga je zažigala krogla zadala v glavo in je na mestu obšel mrtev. Obilna udeležba ljudi pri pogrebu, mnogi venčaji, ki so mu bili poklonjeni, so pričali, da je bil France pošten, dober in priljubljen fant in da razumeje njegovo mlado žrtve, ki jo je doprinesel za nas.

Lani v oktobru so komunisti neko noč obkolili njegovo domačo vas, zažgali so par posodij, požigali, kar so mogli, ubili so tisto noč njegovega tovariša Jožeta Radljiča. V tej strašni noči je France z drugimi vztrajal in preganjal komuniste. Še nekaj hipov je doživel letos 15. januarja. Na Zgor. Brezovem so ga obkolili še s štirimi tovariši zopet komunisti. Fantje so jim ušli v dve hiši in začel se je boj na življenje in smrt. Ko so komunisti, ki jih je bilo čudo veliko, videli, da jim za streljanjem ne morejo do živca, so zažgali obe hiši. Končno so v pre-

vi hiši ubili dva, eden pa jim je ušel. France in njegov tovariš pa sta vsajajala v drugi hiši in sta sklenila, da rajše poginejo v ognju, ko da bi se udala. Komunistični poveljnik Janko je prav zlobno skakal okrog gorečih hiš in ju je na vsak način hotel dobiti v post. Prinesel je lestev, da bi zlezli v gorečo hišo, streljal je s strojnico, pa sta z njunima fanti podrla. Kmalu sta v strašnem dimu in ognju, ko se je že smrt približevala, začela glas komunistične, ki je prišla povedati: Tovariši, poveljnik Janko je mrtev. Tudi onadva bi gotovo poginila v ognju, da ju Bog ni čudežno rešil. Radi fantovskega protinapada so se namreč partizani za hip umaknili od gorečih hiš in tedaj sta se fanta rešila.

Dosti je France je poskušal Bog pa je le hotel zvestega bivanja imeti pri sebi. Prav na prvo soboto — zjutraj je bil še France pri sv. obhajilu — ga je poklical k sebi.

Nova knjiga »Slovenčve knjižnice«

Izšlo je zanimivo delo znanega pisatelja Pavla Kollarja:

MOJ JAZ NA ODDIHU

Pisatelj na zanimiv način pokaže, kako naj bi ljudje prišli do pravega oddiha, ki ga ni iskati v brezdneju, pač pa v dopustu namenjenemu času v drugem delu kot ga sicer človek običajno opravlja. Spremeniti okolje in delo, to naj bi bil dopustnik. Spis ni kakšna razprava, ampak zanimiv roman, poln vedrih dogodkov tako, da bo knjiga v resnici vsakomur v največje veselje in oddih. — Naj bi ne bilo nikogar, ki si ne bi omislil te zanimive knjige. Doblje jo po vseh knjižarnah in trafikah, vezano v celoplatno, v polplatno in broširano.

Osebnost izkaznice za Brdo in okolice bo poslovalnica oddajala v torek 31. avgusta in v eredo 1. septembra v Združenih opekarnah, vsakokrat od 8 do 14.

Kam bomo dali fanta?

Zadnjih smo se dotaknili vprašanja izbire poklicev, ki je zdaj v toliko bolj aktualna, ker so v maršalki družini posvetujejo, na katero fakulteto bi vpisali fanta, ki je končal gimnazij, ali kam bi s hčerko, ki je končala s meščansko ali trgovsko šolo. Opozorili smo na srečno okoliščino, ki je maršalki dana s tem, da lahko sin nadaljuje s delom v podjetju, v katerem se je udeleževal oče. Pa tudi v takih imenovanih svobodnih poklih je treba upoštevati prednost, ki jo imajo družinski člani prav za dotične stroke, v katerih so se udeleževali predniki. Ta prednost obseja — razgledanost, izkušnje, zanimanje itd.

Upoštevati pa je treba, da se je maršalka sin seznanil tudi s poklicnimi težavami, ki jih je zasledoval pri očetov delavnosti. Morda tihi prav v teh težavah vzrok, da se sin odraja po novi vrsti udeleževanja; in morda je v tem — znamenje, da duševna struktura prav tega računa nima najugodnejših pogojev ravno za odvetniški, zdravniški, organizacijski, gospodarski ali n. pr. znanstveni pokle. Vsekakor je treba najprej ugotoviti kam je usmerjena naravna nadarjenost fanta. In ta naravna nadarjenost je odvisna kakor od podedovanih lastnosti, tako tudi od posebnosti značaja, od študija in življenjske usmerjenosti.

Izbra poklica je ena najtežavnejših nalog poindca, kakor tudi staršev. Tu je potreben tehten premislek in posvet. Na pačno je, če se pri izbiri poklica odločimo enostranski činitelji kot n. pr.: veselje do študija, možnost napredka, možnost večjega zaslužka, pokojnina, politične in podobno. Za srečo v poklicu je potrebno najprej dvojice: da daš v poklic celega možka, pa da je pokliceno delo združeno s

Obnovitev športnega udejstvovanja

Zaupnik CONI-ja sporoča: Eksekutivni poveljnik armadnega zbora je o obnovi javnega športnega udejstvovanja. Športne zveze in komisari naj sporočijo uradu CONI-ja čim prej svoje predloge o bližnjih prireditvah, ki jih nameravajo organizirati. Predlogi naj se naslovi naravnost na športne zveze.

Maksimalni cenik št. 15

za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino, veljaven od 28. avgusta 1943.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino določa na podlagi navedbe s dne 9. maja 1941, št. 17, naslednje najvišje prodajne cene pri trgovcu na debelo in na drobno za zelenjavo in sadje, uvoženo v Ljubljansko pokrajino, z veljavnostjo od 28. avgusta 1943.

Te najvišje cene določajo v kategorični obliki cen, v kateri se morajo dejanska gibanja cen pri uvozniku in izvozniku delovati in na drobno. To dopušča, da je pač mogoče prodajati po nižji, nikakor pa ne po višji nego določeni ceni. (Cene v oklepajih značilno prodajo na drobno v lirah. Kar ni posebej označeno, velja za 1 kg.)

Cene 6.85 (8.35), zelje glavno 1.95 (2.40), kolerabio 1.95 (2.40), kumara 2.45 (3.10), čebula 1.70 (2.10), solata vseh vrst 2.72 (3.30), jajčniki 3.50 (4.25), paprika zelena 3.05 (3.70), paradižnik 2.17 (2.70), zelena 2.80 (3.40), spinat 2.15 (2.70), dinje vodene (tubene) 2.45 (3.—), jabolka I. vrste 4.80 (5.80), jabolka II. vrste 3.65 (4.40), dinje sladke 3.97 (4.70), limone 7.15 (8.20), kumad 0.80 bruske I. vrste 4.25 (5.—), bruske II. vrste 3.75 (4.50), bruske I. vrste 5.45 (6.50), bruske II. vrste 5.20 (5.90), slive in češnje 3.38 (4.20), slive in češnje II. vrste 3.10 (3.60), grozdje I. vrste 8.95 (10.80), grozdje II. vrste 7.55 (9.20).

dohodki, ki temeljujejo življenjsko eksistenco. Skromen uradnik bo v življenju najbrž srečnejši od razvratelja, ki ne obvlada svojega delokroga. Nasprotno na bo od Boga nadarjen znanstvenik zadovoljnejši v svojem študijskem laboratoriju kakor pa bi bil na upravnem mestu, ki zahteva organizacijskih in vodstvenih sposobnosti. Povsem razumljivo je, da so mladi ljudje, ki se bodo kaj kmalu vpisali na vseučilišče, polni zaupanja v svoje sposobnosti. Nekateri opravičeno, nekateri samo zato, ker so mladi. Starši, ki jih dobro poznajo, pa učitelji, ki so tovali njih duševni razvoj tokom šolskih let, jim bodo storili veliko uslugo, če jim bodo znali prav svetovati pri vprašanjih kam naj krenejo: ali se naj pripravljajo za svobodno poklice, za državne službe, za zasebno in podobno. Življenje je namreč trdo in zahteva, da je povsod pravi mož na pravem mestu.

BOLNIŠKI DODATKI ZA MESEC SEPTEMBER

Bolniki, ki so po predloženih zdravniških priporočilih upravičeni dobivati posebne dodatke racionalnim živil, bo bolniški odel mestnega preiskovalnega urada meseca septembra delil bolniška nakazila vsako dopoldne od 8 do 11.45 samo v priložni Turjaške palače v Krizankah, Gosposka ulica 13, po naslednjem razporedu:

Od 1. do 9. septembra samo bolnikom, ki imajo pravico tudi za meso, tako da pridejo na vrsto v sredo, 1. septembra, bolniki z začetnim priimki A do D, v četrtek, 2. septembra, bolniki z začetnicami E do J, v petek 3. septembra, z začetnicami K, v soboto 4. septembra, z začetnicami L do N, v ponedeljek 5. septembra, z začetnicami O in P, v torek, 6. septembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 7. septembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 8. septembra, bolniki z začetnicami U do Z, v petek, 9. septembra, z začetnicami A do D, v sredo, 10. septembra, bolniki z začetnicami E do J, v četrtek, 11. septembra, z začetnicami K, v petek, 12. septembra, z začetnicami L do N, v sredo, 13. septembra, z začetnicami O in P, v torek, 14. septembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 15. septembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 16. septembra, z začetnicami U do Z, v petek, 17. septembra, z začetnicami A do D, v sredo, 18. septembra, bolniki z začetnicami E do J, v četrtek, 19. septembra, z začetnicami K, v petek, 20. septembra, z začetnicami L do N, v sredo, 21. septembra, z začetnicami O in P, v torek, 22. septembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 23. septembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 24. septembra, z začetnicami U do Z, v petek, 25. septembra, z začetnicami A do D, v sredo, 26. septembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 27. septembra, z začetnicami K, v petek, 28. septembra, z začetnicami L do N, v sredo, 29. septembra, z začetnicami O in P, v torek, 30. septembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 1. oktobra, z začetnicami S do T, v četrtek, 2. oktobra, z začetnicami U do Z, v petek, 3. oktobra, z začetnicami A do D, v sredo, 4. oktobra, z začetnicami E do J, v četrtek, 5. oktobra, z začetnicami K, v petek, 6. oktobra, z začetnicami L do N, v sredo, 7. oktobra, z začetnicami O in P, v torek, 8. oktobra, z začetnicami Q in R, v sredo, 9. oktobra, z začetnicami S do T, v četrtek, 10. oktobra, z začetnicami U do Z, v petek, 11. oktobra, z začetnicami A do D, v sredo, 12. oktobra, z začetnicami E do J, v četrtek, 13. oktobra, z začetnicami K, v petek, 14. oktobra, z začetnicami L do N, v sredo, 15. oktobra, z začetnicami O in P, v torek, 16. oktobra, z začetnicami Q in R, v sredo, 17. oktobra, z začetnicami S do T, v četrtek, 18. oktobra, z začetnicami U do Z, v petek, 19. oktobra, z začetnicami A do D, v sredo, 20. oktobra, z začetnicami E do J, v četrtek, 21. oktobra, z začetnicami K, v petek, 22. oktobra, z začetnicami L do N, v sredo, 23. oktobra, z začetnicami O in P, v torek, 24. oktobra, z začetnicami Q in R, v sredo, 25. oktobra, z začetnicami S do T, v četrtek, 26. oktobra, z začetnicami U do Z, v petek, 27. oktobra, z začetnicami A do D, v sredo, 28. oktobra, z začetnicami E do J, v četrtek, 29. oktobra, z začetnicami K, v petek, 30. oktobra, z začetnicami L do N, v sredo, 31. oktobra, z začetnicami O in P, v torek, 1. novembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 2. novembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 3. novembra, z začetnicami U do Z, v petek, 4. novembra, z začetnicami A do D, v sredo, 5. novembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 6. novembra, z začetnicami K, v petek, 7. novembra, z začetnicami L do N, v sredo, 8. novembra, z začetnicami O in P, v torek, 9. novembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 10. novembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 11. novembra, z začetnicami U do Z, v petek, 12. novembra, z začetnicami A do D, v sredo, 13. novembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 14. novembra, z začetnicami K, v petek, 15. novembra, z začetnicami L do N, v sredo, 16. novembra, z začetnicami O in P, v torek, 17. novembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 18. novembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 19. novembra, z začetnicami U do Z, v petek, 20. novembra, z začetnicami A do D, v sredo, 21. novembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 22. novembra, z začetnicami K, v petek, 23. novembra, z začetnicami L do N, v sredo, 24. novembra, z začetnicami O in P, v torek, 25. novembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 26. novembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 27. novembra, z začetnicami U do Z, v petek, 28. novembra, z začetnicami A do D, v sredo, 29. novembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 30. novembra, z začetnicami K, v petek, 1. decembra, z začetnicami L do N, v sredo, 2. decembra, z začetnicami O in P, v torek, 3. decembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 4. decembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 5. decembra, z začetnicami U do Z, v petek, 6. decembra, z začetnicami A do D, v sredo, 7. decembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 8. decembra, z začetnicami K, v petek, 9. decembra, z začetnicami L do N, v sredo, 10. decembra, z začetnicami O in P, v torek, 11. decembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 12. decembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 13. decembra, z začetnicami U do Z, v petek, 14. decembra, z začetnicami A do D, v sredo, 15. decembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 16. decembra, z začetnicami K, v petek, 17. decembra, z začetnicami L do N, v sredo, 18. decembra, z začetnicami O in P, v torek, 19. decembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 20. decembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 21. decembra, z začetnicami U do Z, v petek, 22. decembra, z začetnicami A do D, v sredo, 23. decembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 24. decembra, z začetnicami K, v petek, 25. decembra, z začetnicami L do N, v sredo, 26. decembra, z začetnicami O in P, v torek, 27. decembra, z začetnicami Q in R, v sredo, 28. decembra, z začetnicami S do T, v četrtek, 29. decembra, z začetnicami U do Z, v petek, 30. decembra, z začetnicami A do D, v sredo, 31. decembra, z začetnicami E do J, v četrtek, 1. januarja, z začetnicami K, v petek, 2. januarja, z začetnicami L do N, v sredo, 3. januarja, z začetnicami O in P, v torek, 4. januarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 5. januarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 6. januarja, z začetnicami U do Z, v petek, 7. januarja, z začetnicami A do D, v sredo, 8. januarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 9. januarja, z začetnicami K, v petek, 10. januarja, z začetnicami L do N, v sredo, 11. januarja, z začetnicami O in P, v torek, 12. januarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 13. januarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 14. januarja, z začetnicami U do Z, v petek, 15. januarja, z začetnicami A do D, v sredo, 16. januarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 17. januarja, z začetnicami K, v petek, 18. januarja, z začetnicami L do N, v sredo, 19. januarja, z začetnicami O in P, v torek, 20. januarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 21. januarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 22. januarja, z začetnicami U do Z, v petek, 23. januarja, z začetnicami A do D, v sredo, 24. januarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 25. januarja, z začetnicami K, v petek, 26. januarja, z začetnicami L do N, v sredo, 27. januarja, z začetnicami O in P, v torek, 28. januarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 29. januarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 30. januarja, z začetnicami U do Z, v petek, 31. januarja, z začetnicami A do D, v sredo, 1. februarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 2. februarja, z začetnicami K, v petek, 3. februarja, z začetnicami L do N, v sredo, 4. februarja, z začetnicami O in P, v torek, 5. februarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 6. februarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 7. februarja, z začetnicami U do Z, v petek, 8. februarja, z začetnicami A do D, v sredo, 9. februarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 10. februarja, z začetnicami K, v petek, 11. februarja, z začetnicami L do N, v sredo, 12. februarja, z začetnicami O in P, v torek, 13. februarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 14. februarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 15. februarja, z začetnicami U do Z, v petek, 16. februarja, z začetnicami A do D, v sredo, 17. februarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 18. februarja, z začetnicami K, v petek, 19. februarja, z začetnicami L do N, v sredo, 20. februarja, z začetnicami O in P, v torek, 21. februarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 22. februarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 23. februarja, z začetnicami U do Z, v petek, 24. februarja, z začetnicami A do D, v sredo, 25. februarja, z začetnicami E do J, v četrtek, 26. februarja, z začetnicami K, v petek, 27. februarja, z začetnicami L do N, v sredo, 28. februarja, z začetnicami O in P, v torek, 29. februarja, z začetnicami Q in R, v sredo, 30. februarja, z začetnicami S do T, v četrtek, 31. februarja, z začetnicami U do Z, v petek, 1. marca, z začetnicami A do D, v sredo, 2. marca, z začetnicami E do J, v četrtek, 3. marca, z začetnicami K, v petek, 4. marca, z začetnicami L do N, v sredo, 5. marca, z začetnicami O in P, v torek, 6. marca, z začetnicami Q in R, v sredo, 7. marca, z začetnicami S do T, v četrtek, 8. marca, z začetnicami U do Z, v petek, 9. marca, z začetnicami A do D, v sredo, 10. marca, z začetnicami E do J, v četrtek, 11. marca, z začetnicami K, v petek, 12. marca, z začetnicami L do N, v sredo, 13. marca, z začetnicami O in P, v torek, 14. marca, z začetnicami Q in R, v sredo, 15. marca, z začetnicami S do T, v četrtek, 16. marca, z začetnicami U do Z, v petek, 17. marca, z začetnicami A do D, v sredo, 18. marca, z začetnicami E do J, v četrtek, 19. marca, z začetnicami K, v petek, 20. marca, z začetnicami L do N, v sredo, 21. marca, z začetnicami O in P, v torek, 22. marca, z začetnicami Q in R, v sredo, 23. marca, z začetnicami S do T, v četrtek, 24. marca, z začetnicami U do Z, v petek, 25. marca, z začetnicami A do D, v sredo, 26. marca, z začetnicami E do J, v četrtek, 27. marca, z začetnicami K, v petek, 28. marca, z začetnicami L do N, v sredo, 29. marca, z začetnicami O in P, v torek, 30. marca, z začetnicami Q in R, v sredo, 31. marca, z začetnicami S do T, v četrtek, 1. aprila, z začetnicami U do Z, v petek, 2. aprila, z začetnicami A do D, v sredo, 3. aprila, z začetnicami E do J, v četrtek, 4. aprila, z začetnicami K, v petek, 5. aprila, z začetnicami L do N, v sredo, 6. aprila, z začetnicami O in P, v torek, 7. aprila, z začetnicami Q in R, v sredo, 8. aprila, z začetnicami S do T, v četrtek, 9. aprila, z začetnicami U do Z, v petek, 10. aprila, z začetnicami A do D, v sredo, 11. aprila, z začetnicami E do J, v četrtek, 12. aprila, z začetnicami K, v petek, 13. aprila, z začetnicami L do N, v sredo, 14. aprila, z začetnicami O in P, v torek, 15. aprila, z začetnicami Q in R, v sredo, 16. aprila, z začetnicami S do T, v četrtek, 17. aprila, z začetnicami U do Z, v petek, 18. aprila, z začetnicami A do D, v sredo, 19. aprila, z začetnicami E do J, v četrtek, 20. aprila, z začetnicami K, v petek, 21. aprila, z začetnicami L do N, v sredo, 22. aprila, z začetnicami O in P, v torek, 23. aprila, z začetnicami Q in R, v sredo, 24. aprila, z začetnicami S do T, v četrtek, 25. aprila, z začetnicami U do Z, v petek, 26. aprila, z začetnicami A do D, v sredo, 27. aprila, z začetnicami E do J, v četrtek, 28. aprila, z začetnicami K, v petek, 29. aprila, z začetnicami L do N, v sredo, 30. aprila, z začetnicami O in P, v torek, 31. aprila, z začetnicami Q in R, v sredo, 1. maja, z začetnicami S do T, v četrtek, 2. maja, z začetnicami U do Z, v petek, 3. maja, z začetnicami A do D, v sredo, 4. maja, z začetnicami E do J, v četrtek, 5. maja, z začetnicami K, v petek, 6. maja, z začetnicami L do N, v sredo, 7. maja, z začetnicami O in P, v torek, 8. maja, z začetnicami Q in R, v sredo, 9. maja, z začetnicami S do T, v četrtek, 10. maja, z začetnicami U do Z, v petek, 11. maja, z začetnicami A do D, v sredo, 12. maja, z začetnicami E do J, v četrtek, 13. maja, z začetnicami K, v petek, 14. maja, z začetnicami L do N, v sredo, 15. maja, z začetnicami O in P, v torek, 16. maja, z začetnicami Q in R, v sredo, 17. maja, z začetnicami S do T, v četrtek, 18. maja, z začetnicami U do Z, v petek, 19. maja, z začetnicami A do D, v sredo, 20. maja, z začetnicami E do J, v četrtek, 21. maja, z začetnicami K, v petek, 22. maja, z začetnicami L do N, v sredo, 23. maja, z začetnicami O in P, v torek, 24. maja, z začetnicami Q in R, v sredo, 25. maja, z začetnicami S do T, v četrtek, 26. maja, z začetnicami U do Z, v petek, 27. maja, z začetnicami A do D, v sredo, 28. maja, z začetnicami E do J, v četrtek, 29. maja, z začetnicami K, v petek, 30. maja, z začetnicami L do N, v sredo, 31. maja, z začetnicami O in P, v torek, 1. junija, z začetnicami Q in R, v sredo, 2. junija, z začetnicami S do T, v četrtek, 3. junija, z začetnicami U do Z, v petek, 4. junija, z začetnicami A do D, v sredo, 5. junija, z začetnicami E do J, v četrtek, 6. junija, z začetnicami K, v petek, 7. junija, z začetnicami L do N, v sredo, 8. junija, z začetnicami O in P, v torek, 9. junija, z začetnicami Q in R, v sredo, 10. junija, z začetnicami S do T, v četrtek, 11. junija, z začetnicami U do Z, v petek, 12. junija, z začetnicami A do D, v sredo, 13. junija, z začetnicami E do J, v četrtek, 14. junija, z začetnicami K, v petek, 15. junija, z začetnicami L do N, v sredo, 16. junija, z začetnicami O in P, v torek, 17. junija, z začetnicami Q in R, v sredo, 18. junija, z začetnicami S do T, v četrtek, 19. junija, z začetnicami U do Z, v petek, 20. junija, z začetnicami A do D, v sredo, 21. junija, z začetnicami E do J, v četrtek, 22. junija, z začetnicami K, v petek, 23. junija, z začetnicami L do N, v sredo, 24. junija, z začetnicami O in P, v torek, 25. junija, z začetnicami Q in R, v sredo, 26. junija, z začetnicami S do T, v četrtek, 27. junija, z začetnicami U do Z, v petek, 28. junija, z začetnicami A do D, v sredo, 29. junija, z začetnicami E do J, v četrtek, 30. junija, z začetnicami K, v petek, 1. julija, z začetnicami L do N, v sredo, 2. julija, z začetnicami O in P, v torek, 3. julija, z začetnicami Q in R, v sredo, 4. julija, z začetnicami S do T, v četrtek, 5. julija, z začetnicami U do Z, v petek, 6. julija, z začetnicami A do D, v sredo, 7. julija, z začetnicami E do J, v četrtek, 8. julija, z začetnicami K, v petek, 9. julija, z začetnicami L do N, v sredo, 10. julija, z začetnicami O in P, v torek, 11. julija, z začetnicami Q in R, v sredo, 12. julija, z začetnicami S do T, v četrtek, 13. julija, z začetnicami U do Z, v petek, 14. julija, z začetnicami A do D, v sredo, 15. julija, z začetnicami E do J, v četrtek, 16. julija, z začetnicami K, v petek, 17. julija, z začetnicami L do N, v sredo, 18. julija, z začetnicami O in P, v torek, 19. julija, z začetnicami Q in R, v sredo, 20. julija, z začetnicami S do T, v četrtek, 21. julija, z začetnicami U do Z, v petek, 22. julija, z začetnicami A do D, v sredo, 23. julija, z začetnicami E do J, v četrtek, 24. julija, z začetnicami K, v petek, 25. julija, z začetnicami L do N, v sredo, 26. julija, z začetnicami O in P, v torek, 27. julija, z začetnicami Q in R, v sredo, 28. julija, z začetnicami S do T, v četrtek, 29. julija, z začetnicami U do Z, v petek, 30. julija, z začetnicami A do D, v sredo, 31. julija, z začetnicami E do J, v četrtek, 1. avgusta, z začetnicami K, v petek, 2. avgusta, z začetnicami L do N, v sredo, 3. avgusta, z začetnicami O in P, v torek, 4. avgusta, z začetnicami Q in R, v sredo, 5. avgusta, z začetnicami S do T, v četrtek, 6. avgusta, z začetnicami U do Z, v petek, 7. avgusta, z začetnicami A do D, v sredo, 8. avgusta, z začetnicami E do J, v četrtek, 9. avgusta, z začetnicami K, v petek, 10. avgusta, z začet

Bršljanji ni bilo toče. Trška gora in kraji na Trško-gorskem grčevju so bili obkvarovani pred točo. Domala je po toči sklesena koruza in ajda, ki je bila v najlepšem cvetju in je nudila obilno pasto čebelarom, dalje praso in močno tudi drugi poljski pridejki. Umrlenega je tudi v mno-sadu in grozdi, ki je bilo pravi sedanj v najlepši zori. Vihar, ki je ves čas nevihte močno divjal, je prevrnil dosti kozocev, in razkriji nekatero streho. Voda je drla kar v potokih po cestah in ulicah, trzala poldnevno zemljo in je valila v nižje kraje, kjer jo je nakopičila v rušev-ke. V Novem mestu je v neko hišo ob Drkni udrla voda v spalnico ter ohlajstva dvignila, da je zaplaval po sobi. Na splošno je nevihta naredila veliko škodo.

Ravnanje z vojnimi ujetniki

Splošna načela mednarodnega prava in nekaj primerov, kako so Angleži te določbe kršili

Ko se je zadnjič vrnila v domovino nova skupina italijanskih vojnih ujetnikov, po večini ranjenec in pobabljenec, — na podlagi angleško-italijanskega dogovora o medsebojnem izmenjavanju ujetnikov — je italijanska revija »Relazioni Internazionali« prinesla zanimiv članek, v katerem razlaga, kako so Angleži ravnali z italijanskimi vojnimi ujetniki in brk vsem določbam ženevske konvencije, sklenjene 27. julija 1929, ter te določbe tudi podrobno podaja. Med drugim piše naslednje:

Prvi »Angleži kršili« določbe ženevske konvencije že maja 1940, torej že tedaj, ko Italija še ni bila v vojni. Bilo je to tedaj, ko se je francoska vojska hitro blizala svojem razsulu. V več primerih so bili nemški padalci primoranci, spustili se v sovražništvu zaledju in so tako padli v roke Francozom in Angležem. Te padalce so zaprli in jim niso dali nobene hrane, v mnogih primerih pa so jih celo do smrti aučili. Preko švedske vlade se je 30. maja nemška vlada pritožila na francoskih pristojnih mestih ter zagrozila s povračilom, če ta njihova pritožba ne bi zalegla. »Določbe kršitve« so se dogajale tudi ob priliki bojev v Grčiji in na Kreti.

Dokazi črno na belem

Kar posebej zadeva italijanske vojnne ujetnike, omenjamo, da je 5. junija 1942 italijansko vrhovno poveljstvo v sporazumu z nemškimi izdalo uradno poročilo, v katerem pravi med drugim, da so med boji v Mar-mariki v Afriki našli ukaz vrhovnega poveljstva britanske 4. brigade, v katerem je bilo zapisano, da ujetnikom ne smejo dovoliti, da bi jedli, pili ali spali, dokler jih ne bi zaslišale pristojne oblasti. »Zasliševanje ujetnikov je dragocen vir, ki se iz njega lahko kaj zve, zlasti še če se to zasliševanje opravi v trenutku, ko je ujetnik še zbe-gan.«

Spricho tega so tudi z italijanske in nemške strani sklenili enako postopati z angleškimi ujetniki, dokler ne bi omenjenega ukaza, ki so ga našli na afriškem bojišču, Angleži prekršili.

Ze meseca avgusta 1942, tako, pone-srečenem posku-su »škodo-amerikega izkr-canja pri Dieppu, so Nemci našli na fran-coski obali angleško povelje, v katerem je bilo med drugim zapisano: »Vselej, kadar je le mogoče, je ujetnikom treba zvezati roke, da ne bi mogli uničiti svojih listin.« Poleg tega so ugotovili, da so pri tej priliki nem-skim ujetnikom zvezali roke na hrbtu ali na prsih, nekaterim pa da so celo prste zvezali. Čeprav je angleško vojno ministrstvo

2. sept. 1942 zanikalo nemške trditve, se je 4. oktobra ponovil isti primer, ko je šest-najst Angležev navsezgodaj zjutraj napad-lo na otok Sere v Rokavskem prelivu skupino »nških vojakov« — delavcev ter jih zvezalo in nekatere, ki so se branili, celo pobilo.

To pa je le nekaj primerov, kako so Angleži kršili določbe ženevske konvencije, ki so jo bili svačeno podpisali 27. jul. 1929. Preden na kratko povemo, kaj v »bo-je omenjeni ženevski dogovor, naj omenimo nekaj stvari, ki so privedle do njegove sklenitve. Vse do sredi preteklega stoletja ni bilo nobenih splošnih določb, kako je dovoljeno ravnati z vojnimi ujetniki, vsaj takšnih ne, ki bi se jih bil kdo drž. Zato so bili vojni ujetniki več ali manj prepuš-čeni na milost in nemilost posame-nim generalov. Če so ti imeli kaj srca do njih, so z njimi postopali človeško, drugače pa kakor se jim je zljubilo. Dostikrat se je celo zgodilo, da je bila usoda ujetnika puš-čena enemu samemu navadnemu vojaku. Ne omenjamo tega slučajno, pišejo »Rela-zioni Internazionali«, pač pa hočemo spo-mniti, da je bil mož, ki ima največ zaslug, da se je leta 1864 sestala v Ženevi posebna konferenca, ki naj bi dokončno rešila vpra-sanje postopanja z vojnimi ujetniki, Itali-jan. Bil je to Ferdinando Palasciano, na-politanski kirurg, ki je s svojim delom »Neutrlnost vojnih ujetnikov«, zlasti pa še s svojimi osebnimi nastopi povzr-il, da so se vlade začele zanimati za to vprašanje, ki so ga doslej tako zanemarjale.

Od haške konference 1899 do ženevske konvencije 1929

Čeprav je bila 10. septembra 1875 med zavezniki državami in Prusijo sklenjena pogodba, katere 24. čl. je določal, da je treba z vojnimi ujetniki ravnati tako ka-kor s svojimi vojniki, so vendar o tem vprašanju prvič podrobneje razpravljali na omenjeni ženevski konferenci leta 1864, kjer je bil dosežen vestranski mednarodni spo-razur. Toda tedaj je šlo v »vrsti samo za vojne ranjence in bolnike, glede vojnih ujetnikov pa so sklenili podrobneje raz-pravljati kdaj pozneje. Tako je prišlo v juliju in avgustu l. 1874 do konference v Bruslju. Na njej so naredili načrt, ki pa je bil izveden šele 25 let pozneje, na haški konferenci leta 1899.

Med svetovno vojno 1914—18 so se do-ložbe haške konvencije izkazale po-

KINO MATICA 12-41

Vesela družabna komedija z lepo Hilde Kralj v glavni vlogi. Petje in ples. Film ljubezni, zabave in veselja.

»Ljubim te«

Ostali igralci: Paul Hubschmidt, Fita Benkoff, Wilfried Seifert.

PREDSTAVE ob 16.30 in 19.30.

V nedeljo ob 10.30, 15. in 17. in 19.30.

KINO SLOGA 12-10

Ljubezen, lepota, eleganca v veseli burki

»Idila v Budimpešti«

V glavnih vlogah: Germaine Aussey, Osvaldo Valenti, Sergio Tofano.

PREDSTAVE ob 14. in 18.30.

KINO UNION 12-21

Ljubosumnost vidi vse narobe!

»Planinci«

V glavnih vlogah: Amedeo Nazzari in Mariella Lotti.

Predstave: 10.30, 15.30, 17.30, 19.30!

KINO KODELJEVO

telefon 41-44

Nepozabljeni film iz življenja v dekliškem internatu

»Ura kemije«

Alida Valli in Andrea Checchi v glavnih vlogah

Veter pripoveduje trojno zgodbo o zakletem gradu, ki je bil

»Kalvarija ljubezni«

Corinne Luchaire, Simone Simon, Michel Simon.

Predstave ob nedeljah ob 14.30 in 17.30; ob delavnikih ob 18.

manjkljive in praktično neizvedli. Po-ja-vila so se nova vprašanja, ki nanja doslej niti misliti niso. Vprava zaradi »ha-ske« eni iz svetovne vojne se je 10. konf-erenci Med-narodnega Rdečega križa leta 1921 v Ženevi bavila s tem vprašanjem ter posla-la »m vladam prošnjo, naj sklenejo diplomatski dogovor glede vojnih ujetnikov in tistih, ki so bili odpeljani, ali so jih preselili v druge kraje. V svoji prošnji« je navedla tudi smernice, po katerih naj bi se to po-rečno vprašanje rešilo. Na to pobudo je po-sebni odbor Mednarodnega Rdečega križa izdelal načrt, ki je bil objavljen leta 1923 in ga je sprejel Rdeči križ na svoji 11. mednarodni konferenci ter ga poslal ši-rarskemu zveznemu svetu. Ta svet je po-zneje »b« l posebno diplomatsko ko-nf-erenco, ki je pretresla omenjeni načrt, na podlagi katerega je bila 27. julija 1929 skle-njena ženevska konvencija glede ravnanja z vojnimi ujetniki. Podpisalo jo je 47 dr-žav, ratificiralo pa 33.

Temeljne točke ženevskega dogovora

Ženevski dogovor, ki obsega 97 členov, obravnava glede vojnih ujetnikov naslednje: zajetje samo, ujetništvo (s posebnim ozirom na ujetniška taborišča, prehrano, zdravstvene razmere, zadostitev raznim potrebam, ki jih imajo ujetniki, njih premeščanje in po-dobno), dalje delo ujetnikov, dopisovanje ujetnikov z njihovimi domačimi v domovini ter njihove stike z oblastmi, pod katerih nad-zorstvom so, konec ujetništva itd.

Temeljna načela te konvencije so obsežna v prvih štirih njenih členih:

- a) Za vojne ujetnike se smatrajo izključ-no le pripadniki oboroženih sil. Iz tega sledi, da se za vojne ujetnike ne sme smatrati civilno prebivalstvo, za katerega se lahko uvede na pr. internacija, nikakor pa civilisti ne smejo priti v vojno ujetništvo.
- b) Vojni ujetniki so pod oblastjo sovra-nikovih oblasti, ne pa posameznih oseb ali oddelkov, ki so jih ujeli. Tako so zdaj od-pravili prejšnjo prakso, da je lahko vsak, v čigar roke je ujetnik padel, ravnal z njim po mili volji.
- c) Z vojnimi ujetnikom je treba ravnati po človeško in je treba upoštevati njegovo osebnost in njegovo čast. Ima še vedno vse pravice, ki mu jih daje civilno pravo.
- d) Nad vojnimi ujetniki ni dovoljeno iz-vajati kakršnih represalij.
- e) Z vsemi je treba postopati enako, raz-en če ne gre za vojake različne vojaške stopnje, za bolnike, za kakšne posebne po-klitne sposobnosti, ali če so ujetniki merda celo ženske.

Šukri Saradzoglu - »sedlarjev sin«

Eden tistih redkih državnikov, ki so tudi ob najtežjih okoliščinah znali svoji domovini prihraniti grozote vojne

Med polit. osebnostmi nove Turčije so na eni strani takšne, ki so se pojavile na ozorju v dobi prevrata in ki o njih lahko re-čemo, da so sinovi Kemala Atatürka, na drugi strani pa osebnosti iz tistih rodbin, ki so bile že v sultanovi Turčiji zavzemale vodilna mesta. Med temi strednjimi je tudi sedanji turški zunanji minister Numan Menemdzoglu, med prvimi pa ministrski predsednik Šukri Saradzoglu.

Ni ni za tega moža bolj značilnega ka-kor dejstvo, da si je tedaj, ko si je moral vsak turški državljani izbrati svoj primerek, navzdel primerek »Saradzoglu«, kar v turškem jeziku pomeni toliko kot »sedlarjev sin«. S tem je sedanji turški predsednik vlade, ki »predsednikom republike inenjem vodi no-so do Turčije, hotel povedati javnosti, da je iz preprostega rodu. Njegov oče je imel v Smirni sedlarsko delavnico, iz katere je mladi Šukri naredil prvi korak v svet ter se začel baviti s politiko ter nazadnje do-segel najvišje mesto v državni službi, in sicer v zgodovinskem in zelo kočljivem tre-nutku.

Njegovi starši so hoteli, da bi Šukri po-stal navadni uradnik. Zelo lahko se je ušil in je zaradi svoje izredne bistrosti postal že v svojih mladih letih ravnatelj Trgovske šole v svojem rojstnem mestu. A to mlade-mu Šukriju še ni bilo dovolj. Pot ga je gnala naprej v Belgijo, nato pa v Švico, kjer je nadaljeval svoje šolanje ter postal doktor političnih in gospodarskih ved. Začel se je baviti potem s politiko ter napisal celo vrsto manjših del.

V dobi, ki je bila za njegovo domovino odločilne važnosti, je bil spet v Turčiji. Leta 1921. je bil v vrstah najožjih sodelavcev Kemala Atatürka ter je postal zelo znan. Boril se je za osvoboditev izpod grškega jarma ter se po zmagi pri Sakariji vrnil v Smirno. Vojaška služba je bila s tem zani-žana, in začela se je doba njegovega političnega delovanja. Leta 1923 je bil Sa-radzoglu izvoljen za poslanca velike turške narodne skupščine. Leta 1924 je bil že državni podtajnik, še istega leta pa je postal finančni minister v vladi Izmeta Inen-ija. Leta 1926. je zamenjal svoje ministrsko mesto ter postal pravosodni minister. Uve-del je važne spremembe v turški zakonodaji in sodnem postopku samem.

Toda od tega časa dalje je bila Saradzogluju čedalje bolj pri srcu zunanja politika. Še vedno niso pozabili njegovega temeljitega znanja političnega govora, ki ga je imel meseca maja 1936. in v katerem je dejal med drugim: »Tudi v bodoče bomo sklepali varnostne pogodbe, tudi če smo člani še tako velike Zveze narodov. S tem je naznačil smernice turške zunanje politike.

Politika prostih rok

Saradzoglu je že tedaj, ko je bil še pra-vosodni minister, užival velik glas. A v sre-dišče političnih dogodkov svoje države pa je stopil in postal najvplivnejša osebnost v An-kari in je bil za predsednika turške repu-blike imenovan Izmet Ineni. Saradzoglu je prevzel zunanje ministrstvo. Turška zunanja politika je tedaj preživela kočljivo dobo. Ze se je bila začela angleška in francoska politika obkoljevanja Nemčije, in Turčija je morala misliti na svojo varnost ter na to,

da ne bi postala plen tujih teženj, pač pa, da bi si ohranila prostre roke. Zato je znova potrdila Balkansko zvezo v upanju, da bi Balkanu prihranila vojne grozote, kakaj nad njegovim obzorjem so se bili že začeli zbirati temni oblaki.

Toda Grčija in Jugoslavija pozneje nista hoteli, nista znali ali pa nista mogli ohrani-ti tistega svobodnega odločanja, kakor ga je znal obrniti Saradzoglu v svoji državi Turčiji, ter sta začli v vojno. Balkanska zve-za se je razbila, Turčija pa, ki je z budnim očesom gledala predvsem na svoje koristi, je ostala nevtralna. Angleško-francosko-turško zavezniško pogodbo, podpisano oktobra 1939, so v Turčiji razumeli kot varnostni in samo-obrambni korak, ne pa kot nekaj, kar bi Turčijo zapletlo v vojno za tuje koristi. In Saradzoglu je znal ohraniti povsem svobodno nastopanje, ki je bil in je nujen pred-pogoj za izvajanje nevtralnostne politike, ki jo hoče turška vlada in turški narod.

Kako svobodno nastopa Turčija v svoji zunanji politiki, se je pokazalo junija 1941, ko je po zlonu Grčije in Jugoslavije Sa-radzoglu podpisal prijateljsko pogodbo s Nemčijo. Zavezništvo z Anglijo ni oviralo Turčije, da ne bi ohranila z Nemčijo rednih in plodonosnih gospodarskih ter političnih odnošajev. Če pri kakih mednarodnih po-gajanjih Turčiji niso mogli dovolj zagotoviti svobodnih rok, Turčija pogodbe enostavno ni podpisala. V tem oziru je značilno Saradzoglujevo poslanstvo v Moskvo meseca aprila 1939, kjer so kremenjaki veljaki zahtevali stvari, ki turški vladi niso jamčile ne suve-renosti in ne svobodnega odločanja. Čeprav je bilo turško-sovjetsko prijateljstvo eden glavnih temeljev turške politike, se Sa-radzoglu vendarle ni pomislil oditi iz Moskv-ter zapustiti tam vzdruže resnične hladnosti in sovražstva.

Po smrti Refika Sajdama, je lani postal Saradzoglu predsednik turške vlade ter ima na tem mestu še več možnosti kakor pa kot zunanji minister, izvajati takšno splošno po-litiko, kakor se jo je bila oprijela Turčija. Kot ministrski predsednik je Saradzoglu po-trdil voljo Turčije, da ostane nevtralna in s tem tudi dokazal, da so ostala brez uspeha vsa prizadevanja Anglosasov, da bi Turčijo sprvili v nevarnost ali jo vsaj zlorabljali.

Saradzoglujevo ime bo spricho tega ostalo zapisano v zgodovini kot ime enega tistih redkih državnikov, ki so znali ohraniti mir v svoji državi tudi ob najtežjih okoliščinah. Pri tem njegovem prizadevanju pa ga ne podpira le predsednik turške republike, temveč ves turški narod, in mu je za uspe-še, ki jih je dosegel, brez dvoma hvaležen, saj je Saradzoglu eden tistih mož, ki so Turčiji vse dotlej in bodo, kakor kaže, tudi v bodoče prihranili grozote vojne.

Roka mi je zaspala...

Vsako pozna ta neprijetni občutek, ko ti zaspi roka ali noga. Takrat je roka ali noga gluha in teža in slednjič mravljinčasta, ta-ko da bi človek kar »iz kože skočil«. Kaj je vzrok, da ti kak od takole zaspiš? Kak prav neznamen pritisk, ki pa je drugačen kot običajna drža, lahko povzroči, da se pretisnejo (zmečkajo) motorični živi. Spočetka človek tega nič ne občuti, ker motorični živi ne javljajo nikakih vtisov občutkov. Če pritisk traja še dalje, pa je lahko živce tako poško-dovan, da ne daje mišici nobenih gibalnih podvigo. Občutljiva živčna vlakenca pa ob-čutijo po poskusih gibanja »spremenjen polo-žaj in s svoje strani pošiljajo signale živčni centrali, da bi od tod prišlo povelje za gi-banje mišice tistega uda. Te signale občuti človek kot neprijetno lazenje mravelj, ker ne deluje normalna zveza med občutljivimi, osrednjimi in motoričnimi živčnimi vlakenci. Če človek odločno drgne tisti ud, ki mu je zaspal in ga skuša gibati, se začne kri moč-neje pretakati skozi prekinjeno delovanje živčevja in ima spet telo v svoji oblasti.

Iz Hrvaške

8. septembra bodo v Zagrebu največje kolesarske tekme. Priredil jih bo Gradjanski. Tekem se bodo udeležili poleg Hrvatov tudi Nemci, Švici, Madžarska, Slovaška in Bol-garija. Ta tekma bo mednarodnega pomena. Zanimanje zanjo je že sedaj ogromno. Gradjanski povabljeni v Bolgarijo. Bol-gari so ponovno povabili Gradjanskega na gostovanje 28. in 29. t. m. v Sofiji, kjer bo nastopil proti »Slaviji«. Ker pa so že tekmo-val Gradjanski 28. t. m. s »Ferencvárosom« v Zagrebu, bodo te tekme preložene.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

zadruga z neomejenim jamstvom

v lastni palači v Ljubljani, Miklošičeva c. 6

nasproti hotela Union

Posojilnica je bila ustanovljena l. 1895

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvu.

Potrži sporočilo, da je dne 19. avgusta umrl preč-ljen po hudem trpljenju in previden s sv. zakramenti naš blagi, ljubljani mož, oče, tast in dedek, gospod

LUDVIK ŠPARHAGL

organist in posestnik

na Teharjih pri Celju v 84. letu starosti. Pokopali smo ga dne 21. avgusta ob pol enajstih na domačem pokopališču.

Hkratu se prav iskreno zahvaljujemo vsem, ki so predragemu pokojniku posvetili poslednje pot, tolažili in trpljenje njega in nas in nam izrekli besede plemenitega sočutja.

Maša zadušnica bo v torek, dne 21. avgusta 1943, ob 6 zjutraj v farni cerkvi sv. Družine v Mostah pri Ljubljani.

Teharje, Ljubljana, Novo mesto, Luckenwalde, avgusta 1943.

Zalužiti: METKA roj. Saje, žena; KAREL in LEOPOLD, sinova; ALOJZIJA roj. Janša, snaha; BOJAN, ZVONKO, JANKO, vnuki; METKA in ANKA, vnukinji

MOLITEV NA GORI

Vinko Beličič

Novela

VIII

Dober teden je bilo že do izpita dovoli — časa za ponovitev obirne snovi. Janko pa je bil duševno tako vznemirjen in razkalan, da se je brez sleherne misli sklanjal nad knjige, slep in gluha za okolico, pogreznjen v kolobar razmišljanj, odkoder ni bilo izhoda.

Binkoštna nedelja se je zljila s pre-teklostjo, od nje je ostal samo težak spomin, ostala je grenka vest. Štiri in dvajsetletna fantovska mladost, ki je je bil prej sam vrh in smeh in po-let, je padla v ponižanje in kesanje, v molk in žalost, v trmo in upor.

Kaj se je zgodilo, Janko Petrušič?

Sedel je pri knjigah, molčal in se izogibal ljudi. Z navidezno skrbjo, kako bo pri izpitu, je lahko zakril nemir, ki je po binkoštnem doživljanju ostal v njegovem srcu. Nemir pa ni zapustil njegovega srca, vest ga je grizla, srčni utripi so mu kluvali v možgane.

Janko, porušil se je tvoj veliki in lepi svet!

Kje je vzrok za nenadni padec, v

preveliki zamožavosti? V pogumu, igrati se z ognjem? Kdor stoji, naj gleda, da ne pade... kdor hodi po robu, naj pazi, da ne strmoglav v globino. Budilka na nočni omarici je neprestano merila čas, dan in noč je tiktakala.

Preteklost se ne vrne več... ne vrne več...

Ni mogel strpeti na stolu. Mračen, zamišljen je stopil k oknu, pogledal ven, potem se pa kot kaznjeneec, ki ve, da nima pravice do prostosti in da mu pogled vanjo le še veča trpljen-je, spet vrnil k mizi, se naslonil na roke in zaril prste v dolge črne lase. Oči so šle od vrstice do vrstice, od strani do strani, zbranost pa je bila daleč proč.

Kakšen smisel ima zdaj še vse skupaj?

Kmalu pa je začel treznejše premiš-ljati, kar se je bilo zgodilo. Najprej je spoznal, da je vsako čustveno ugi-banje zdaj nesmisel. Kar se je zgo-dilo, se je zgodilo. Z neko zrelo mo-žatostjo je gledal na storjeno krivo dejanje, pripravljen, da zanj odgovar-ja in ga popravi.

Kako naj ga popravi drugače, ako ne z uspešnim izpitom, s službo in s čimprejšnjo poroko.

Skrb, da bi popravil, kar je zagre-sil, mu je čudežno tesila srce. Polago-ma ga je čudežno prava strast do šu-dija, v kateri je zamrla slednja ču-stvena misel.

Mojce po binkoštnem tihem večer-nem slovesu ni več videl niti je ni iskal. Spočetka bi ji ne bil mogel po-gledati v oči, ker se je čutil preveč osramočenega in ponižanega, kasneje pa je sklenil, da se ji šele z diplomo v roki približa in se ji tako oddolži — brez besed in brez kakih opravičil. Izo-gibal se je torej vsakemu srečanju z njo.

To pa je bila njegova druga velka krivda.

Pot v Orlje, ki ni prišla dlje ka-kor do sončne vzpetine med bori in hrastičji, je zapustila v Mojci čisto drug odmev. Dekle je gledalo na do-živetje različno od fanta. Kot ženska, ki ji je vrojeno nežno materinsko ču-stvovanje, je Mojca po prvi trenutni osramočenosti in obupu z vsem srcem zakoprnela po Janku, kakor bi bila pri njem iskala pomirjenja in tolažbe. V dejanju samem je videla le popolno predajo čiste ženske ljubljenemu mo-skemu, predajo, ki bi ji samo posve-tilni zakrament mogel dati pravi smel, brezgrešnost in smotnost.

Toda Janka ni bilo nikjer. Razu-

mela je, da je ne more obiskati na domu, zato je upala, da ga bo srečala vsaj kje na ulici. Zaman! Ostajala ji je še ena možnost: lahko mu sporoči, kako rada bi se sešla z njim. Misel na pismo pa je takoj zavrnila: prepo-sna je, ne bo se uklanjala, ne bo prosila miloščine.

Mojčino srce je klicalo: Janko, pri-di! Osamljenost tako boli! Kje si, Jan-ko, da me puščaš v takem nemiru sredi novega življenja, ki v njem sama ne najdem utehel!

Dan je mineval za dnevom, srce je klicalo in čakalo, Janko pa se ni od-zval, ni prišel in srce se je vprašalo: Ali me res ljubi?

Vprašanje je hotelo odgovora in užaljeno srce si je odgovorilo:

Saj me ni nikoli ljubil! Tak je bil, kakor jih je toliko: metulj.

Drobna ljubosumna misel je po-gnala korenine, se razrasla v dvom, se razcvetela v prepričanje, dozorela v užaljenost in razočaranje.

Ob misli, da je bila prevarana, je šla Mojca po tolažbo tja, kjer se je še večala njena žalost: poglobila se je v mračnega pesnika Leopardija in si ob omamno počitih in sočnih verzih grenila mlado srce, ki ga je ljubezen žejala po svetlobi in življenju.

Ove sei che più non odo la tua voce sonar, siccome un giorno quando soleva ogni lontano accento

del labbro tuo ch'a me giungesse, il volto scolorarmi?

Kje si, da več ne čujem besed počitih tvojih ko nekda, ko mi ob slednjem bežnem glasu tvojih ust je prebledel obraz?

Solze so se ji bleščale v očeh in pri srcu ji je bilo, kot bi svojega dra-gega, svojo zlato ljubezen klicala iz onostranstva.

Še tri dni, Janko Petrušič, pa boš na vrhuncu!

Bil je ali doma v svoji sobi, kjer je vztrajno in neutrudno sedel pri knjigah, ali na univerzi, kjer je s to-variši ponavljal stvarino, -tako da je spraveval ali odgovarjal. Čutil je do-volj znanja za uspešen izpit, ni ga trla bojazen, kako pojde.

Sončnega jutra je odšel na univer-zo, sedel na odkazani prostor in odpr-ljavo zalepko. Brez sape je prebral naslov, ki mu je bilo o njem pisati: »Osvoboditev evropskega kmeta v 17. in 18. stoletju.« Zamislil se je in po-stalo mu je lahko pri srcu. Nato je začel pisati. Ko se je četrta ura bli-žala koncu in je prebral dolgo nalogo, je bil miren in zadovoljen. Napravil sem, kar sem mogel, zase in za Mojco! Ustni izpit ki ga je imel prestati nekaj dni kasneje, je ocenio nalogo potrdil: Janko Petrušič je dovršil svoje študije z najboljšim uspehom.